

ПРЕЗИДЕНТ ИСЛОМ КАРИМОВНИНГ ДИПЛОМАТИК КОРПУС ҲАМДА ТОШКЕНТДА ИШЛАЁТГАН ХОРИЖЛИК ЖУРНАЛИСТЛАР БИЛАН УЧРАШУВДА СЎЗЛАГАН НУТҚИ

(Давоми. Боши 1-бетда).

Хонимлар ва жаноблар!
Мен АҚШга қилган таърифи-
фимнинг, агар таъбир жоиз
бўлса, **иктисодий қисми**
яқунлари сиёсий қисми
яқунлари сингари салмоқ-
ли бўлди, деб ҳисоблайман.

Савдо ва тараққиёт бўйича
агентлик, хориждаги хусусий
сармояларни ҳимоя қилиш кор-
порацияси (ОПИК), йирик Аме-
рика компанияларининг раҳбар-
лари, шунингдек Жаҳон банки
президенти жаноб Уолфенсон
билан музокараларимиз нати-
жаси низоҳатда самарали бўлди.

Бу музокаралар Американин-
гиз амалга оширатган иқтисодий
ислохотлар йўлини кул-
лаб-қувватлаш ниятини тасдиқ-
лаш эмас, бу ислохотларни ўтказиш-
да амалий ериш бериш исти-
стиги, иқтисодий фаоллигини се-
зиларни даражада оширишга,
Ўзбекистонда йирик қушма
лойиҳаларни рўёбга чиқаришга
қулайлик билан қилишга
тайёргилини ҳам намойиш қил-
ди.

Хориждаги хусусий сармоя-
ларни ҳимоя қилиш корпо-
рацияси имзоланган, табиий ҳа-
л заҳираларини ишлаб чиқиш
бўйича, энергетика соҳасидаги
Америка-Ўзбекистон лойиҳаси-
ни қўллаб-қувватлаш учун 400
миллион доллар ажратилиши
назарда тутилган протоколни
муайян мисол тариқасида кел-
тирмоқчиман. Шунингдек,
«Тексас» компанияси ОПИК
қўллаб-қувватлаши билан яқин
оралда бутун минтақадаги эк-
тежия қоплаш учун Ўзбеки-
стон ҳудудига экинчи ёловчи
материалларини ишлаб чиқари-
шга киришадди.

Хўстон ва Денвердаги кон-
ференциялар ҳам муваффақият-
ли ҳамада жуда фойдали бўлди.
Бу ҳолатларда Ўзбекистоннинг
нефть-газ ва кон соҳаларидаги
улкан салоҳияти билан таниш-
тирув маросимлари бўлди. Улар
Америка бизнесменларининг
Ўзбекистон бозорини ўзлашти-
ришда жуда манфаатдор чакани
ни кўрсатди. Шунингдек, рес-
публикада барпо этилган сар-
моя иқлимига ҳам юксак баҳо
берилди. Йирик Америка биз-
нисменларининг Ўзбекистон
тўғрисида ишончли ва салобат-
ли шерик экани тўғрисидаги
гапларини эшитиш ҳам жуда
еқимли эди.

Ўзбекистон делегациясининг
Америка Қўшма Штатлари-
га таърифи хусусидаги гапла-
рун ясар эканман, бу сафарни
тайёрлаган ҳамда унинг муваф-
фақиятига утишга қумаклаш-
ган барча кишиларга, хусусан
— АҚШ давлат департаменти
хотимаси, шахсан АҚШнинг
янги мухторлик давлатлари на-
ибатан сиёсий масалалари бўй-
ича бош мувофиқлаштирувчи-
си, элчи Жеймс Колинзга жа-
нобларига, АҚШнинг Ўзбеки-
стондаги Факултетида ва мухтор
элчиси жаноб Стэнли Эскуле-
рога, элчиюхотимаси ало-
ҳида миннатдорчилик билдири-
шга истар эдим.

3. ТРАНСПОРТ КОММУ- НИКАЦИЯЛАРИНИ РИВОЖ- ЛАНТИРИШ

Хонимлар ва жаноблар,
Юртимизнинг жўғрофияси ур-
ни барча асрлар давомида уни
Шарқ билан Ғарб, Шимол билан
Жануб уртасидаги муҳим савдо
йўллари кесилганлиги марказга
айланган.

Ўзбекистон, эҳтимол, ўзига
ухлаб дегенга йўли йўқ мамла-
катлар уртасида жойлашган яна
да давлатдир. Биз замонавий тра-
нспорт йўллари ривожлантири-
шга жуда катта аҳамият бераёт-
ганимиз шу билан изоҳланади.
Чунки бу йўллари мамлакат
жаҳон ҳужалик тизимида қўши-
лмайди.

Европа йўналишидаги ягона
транспорт йўлига транскаспий йў-
лидир. Туркменистон, Озар-
байжон ва Грузия раҳбарлари бил-
лан имзоланган битим мамлакат-
ларимизнинг транспорт комму-
никациялари тизимини такомил-
лаштириш борасидаги умумий
истиғини тасдиқлайди.

Озарбайжон ва Грузия
пойтахтларида ўтказилган музо-
каралар бу муаммага нукта
назарларимизнинг мослигини на-
қарсатиб қолгани йўқ. Улар ми-
н-тақадаги янги муваққат давлат-
ларнинг янги транспорт йўлла-
рини қуриш борасидаги исти-
стига ва қўбиллигини ҳам намойиш
қилди. Биз коммуникацион
лойдҳани, жумладан, Ўзбеки-
стоннинг темир йўл ва порт ин-
шоотларини такомиллаштириш-
да, янги ер ости йўллари ва тер-
миналлар қуришда иштирок эти-
ши кузда тутилган лойиҳани ғи-
раликда амалга ошириш бўйича
муҳим аҳдлашувларга эришдик.

Шу йил 4-6 июнь кунлари
Ўзбекистон давлат делегацияси-
нинг Руминияга таърифи чо-
ғида ҳам Ўзбекистоннинг Европа
коммуникацияларида чакани
учун транспорт йўллари маса-
ла-ри муҳокама қилинди.

Бизнинг шу йил май ойида
Мапшад шаҳрига қилган сафари-
мизнинг сабаби ҳам транспорт
коммуникациялари масалалари-
ни ҳал этиш зарурати эди. Турк-
менистон-Эрон чегарасида Транс-
каспий темир йўлининг тугаши-
ши республикамизга жанубий йў-
налишда кенг йўл очиб беради.

4. ХАЛҚАРО ТАШКИЛОТ- ЛАР БИЛАН ҲАМКОРЛИК

Хўрматли хонимлар ва жаноб-
лар,

Кейинги пайтда Ўзбекистон-
нинг халқаро ташкилотлар бил-
лан ҳамкорлиги сезиларли дара-
жада ривожланди. Энг аввало,
Бирлашган Миллатлар Ташкило-
ти сингари нуфузли ташкилот
ҳамада унинг иқтисослашган бу-
линмаларини тилга олишни ис-
тар эдим.

Шу йил апрель ойининг бо-
шида Парижда, ЮНЕСКО қа-
роргоҳида Ахир Темур юбилей-
нинг нишонлиниши Ўзбекистон
тарихида йирик воқеа бўлди. Биз-
нинг ЮНЕСКО Бош директори
Федерико Майор билан учраш-
увимиз Ўзбекистоннинг бу ну-
фузли ташкилот билан ҳамкор-
лигига бутунлай янги асос қол-
ди. Тошкентда ЮНЕСКО вако-
латхонасини очиб тўғрисида би-
тим имзоланди.

Буни қайд этиш менга яна
шунинг учун ҳам мамнуният ба-
хш этилади, халқаро ва минтақа-
вий ташкилотлар билан ҳамкор-
лигини чуқурлаштириш Ўзбеки-
стон ташкилотининг устувор
йўналишларидан бирини ташкил
этади. Мана шу тамойилга суян-
ган ҳолда Ўзбекистон, Қозоғис-
тон ва Қирғизистон билан бирга-
ликда БМТ Бош қотибига Мар-
казий Осиё тинчлик уратувчи
батальонининг БМТ захира куч-
лари тизимида кириши ҳақида
расмий равишда хабар берди.

Май ойининг бошида Тошк-
ентда БМТнинг наркотик модал-
лар устидан назорат уратиш
бўйича дастури (ЮНДКП) дои-
расида Марказий Осиёда нарко-
тик модалларнинг тайроқлигини
тарзда айланишини назорат қи-
лиш бўйича халқаро конферен-
ция бўлди. 21 давлатдан келган
экспертлар конференцияда қабул
қилинган ЮНДКП ва Марказий
Осиё мамлакатларининг бу соҳа-
даги ҳамкорлиги дастурини му-
ҳокама этишда катнашди.

Европа қайта тиклаш ва та-
раққиёт банки президенти Жа-
кк Де Ларозье билан шу йил июнь
ойида Ўзбекистонга таърифи бо-
уриши мамлакатимизнинг халқ-
ро молия ташкилотлари билан
алоқалари тобора кенгайиб бо-
раётганидан далолат беради.

Ўзбекистоннинг Европада Ха-
вфсизлик ва ҳамкорлик ташки-
лати (ЕХХТ) билан ҳамкорлиги
ҳам яхши ривожланмоқда. Бу
ташкилот апрель ойининг охи-
рида Тошкентда «Марказий Осиё:
ЕХХТ доирасида умумий хавф-
сизлик ва минтақавий можа-
ролар» мавзусида халқаро сим-
позиум ўтказди, сунгра бу сим-
позиумни Душанбе шаҳрида давом
этирди. Симпозиум катнашчи-
лари ЕХХТнинг Марказий Осиё
минтақасида ишончли мустақ-
камлашдаги ҳиссасини ошириш-
нинг муайян йўллари муҳока-
ма қилинди.

Май ойининг охирида ЕХХТ
президенти Г. Сваллен раҳбар-
лигидаги шу ташкилот парламе-
нт ассамблеяси делегацияси
Ўзбекистонга келди. Таърифи ЕХХТ
парламент ассамблеяси билан Ўз-
бекистон Олий Мажлиси уртаси-
даги ҳамкорлигини ривожланти-
ришнинг муайян йўллари иш-
лаб чиқишга қумаклашди. Биз-
нинг НАТО билан «Тинчлик йу-
лидаги ҳамкорлик» дастури дои-
расидаги муносабатларимиз ҳам
мунтазам кенгайиб бормоқда.

Шу йил июнь ойида Ўзбеки-
стон билан НАТО уртасида
1996—1998 йилларга мўлжаллан-
ган индвидуал ҳамкорлик дасту-
ри тайёрланди. 1996 йилнинг
биринчи ярмида Ўзбекистон ва-
киллари НАТО йўли билан ўқа-
зилган бир қанча тадбирларда
иштирок этди. Марказий Осиё
тинчлик уратуш батальонининг
қўшма бўлинмаси НАТОнинг
шу йил август ойида АҚШга
ўтказилган «Оспра коопера-
тив» машқларида иштирок
этишга тайёрланди.

Демократия ва эркинлик йу-
лидан бораётган Ўзбекистон хал-
қаро меҳр-муруват ва ҳуқуқни
ҳимоя қилиш ташкилотлари учун
ҳам очилди. «Хюман Райтс Во-
ч» Хельсинки делегациясининг
қўшма бўлинмаси НАТОнинг
шу йил август ойида АҚШга
ўтказилган «Оспра коопера-
тив» машқларида иштирок
этишга тайёрланди.

Демократия ва эркинлик йу-
лидан бораётган Ўзбекистон хал-
қаро меҳр-муруват ва ҳуқуқни
ҳимоя қилиш ташкилотлари учун
ҳам очилди. «Хюман Райтс Во-
ч» Хельсинки делегациясининг
қўшма бўлинмаси НАТОнинг
шу йил август ойида АҚШга
ўтказилган «Оспра коопера-
тив» машқларида иштирок
этишга тайёрланди.

шу йил май ойининг бошида
Ўзбекистонга таърифи чоғида
Тошкентда буташкилотнинг ми-
нтақавий ваколатхонасини очиб
ҳақида аҳдлашувга эришилди.

Давлатимиз минтақала тенг ҳу-
қуқли ва узаро фойдали иқтисо-
дий ҳамкорлик йўлини изчил-
лик билан амалга ошириб кел-
моқда.

Ўзбекистоннинг бу муаммо
бўйича нуктаи назари шу йил
май ойида Ашгабад шаҳрида ўт-
казилган иқтисодий ҳамкорлик
ташкилотига аъзо мамлакатлар
давлат бошлиқларининг IV учра-
шувида ҳам очиб-ойилан баён қи-
линган эди. Ўзбекистон иқтисо-
дий ҳамкорлик ташкилотини қан-
дайлар даражада мафқуриллаш-
тириш ва сиёсатта бўйсундиришга
мул्लाқ қарилди. Биз иқтисо-
дий ҳамкорлик ташкилотининг
Ашгабаддаги йиғилишида ҳам бу
хусусда тўғриватан тўғри гапир-
ганмиз.

5. ИККИ ТОМОНЛАМА МУНОСАБАТЛАРНИ РИВОЖЛАНТИРИШ

Менинг Ўзбекистон ташки-
латининг асосий йўналишлари-
дан бири икки томонлама муно-
сабатларни, шу жумладан, МДХ
доирасида ҳам икки томонлама
муносабатларни ривожлантириш
ва чуқурлаштириш эканини
қайта-қайта таърифишга тўғри
келган. Шерикларимиз билан
фавол мулоқот олиб бориш иста-
ги республиканинг жаҳон ҳам-
жамиятига интeгpациялашуви за-
руратидан келиб чиқади.

Шуни мамнуният билан қайд
этишмоқчиман, орадан утган
давр қўллаб муҳим воқеаларга
бўлди.

Мисол учун, Латвия Прези-
дентининг мамлакат Президенти
Гунтис Улманис бошчилиги-
даги давлат делегациясининг Ўз-
бекистонга таърифи шундай во-
қеалардан бири бўлди. Жаноб
Улманис Тошкентда Ўзбекистон
Латвиянинг унинг маданият ме-
роси, културал иқтисодий сало-
ҳияти, сиёсий барқарорлиги бил-
лан жалб этатганини айтди.

Руминияга таърифи ва Бухаре-
ста 19 та давлатлараро ва ҳу-
матлараро ҳужжатнинг имзолан-
гани Руминия билан муносабат-
ларимизнинг истикболидан да-
лолат беради, бу мамлакат билан
узаро фойдали ҳамкорлигимизда
бизга ишонч бағишлайди.

Грузия ва Озарбайжонга бу-
йорган таърифларимизнинг ҳам
самарадорлигини яна бир бор
таъкидлаб ўтишни истар эдим.

Илгари айтганимдек, Грузия
ва Озарбайжон раҳбарияти ва ҳу-
матлари билан Кавказ транс-
порт йўлигаги боғлиқ масалалар-
ни ҳал қилиш билан бир қатор-
да, ҳаётимизнинг кўп йўналиш-
ларида узаро фойдали ҳамкор-
лигини ривожлантириш учун ке-
нг майдон очиб берадиган жуда
муҳим икки томонлама ҳужжат-
лар ҳам имзоланди.

Германия билан муносабатла-
римиз ҳам яхши ривожланмоқ-
да. Май ойида ГФР ташки ишлар
вазирлиги Клаус Кинкель Ўзбеки-
стонга келди. Музокаралар чоғида
томонларнинг савдо, иқтисодий,
маданият, муруват соҳаларида-
гина эмас, узаро манфаатли му-
лоқотлар ҳам амалга оширилди.

хим сиёсий масалалар бўйича
ҳам мустақкам ҳамкорлик қи-
лишдан манфаатдор эканлиги
таъкидланди.

Ўзбекистоннинг Европа ту-
зилмаларига яқинлашувида бу
буюк давлат билан икки томон-
лама муносабатлар чуқурлаш-
тиришнинг ҳам ҳиссаси бор. Гер-
маниянинг Ўзбекистонга Европа
Иттифоқи ва бошқа халқаро
ташкилотлар билан муносабат-
ларининг ҳамкорлик қилишга
қўрсатётган рағбат ва қўллаб-
қувватлаш узаро муносабатла-
римизнинг янада мустақкамла-
нишига қумаклашадди.

Бизнинг алоқаларимиз узок
муддатли манфаатларга асослан-
ган. Мен бу уришда бизнинг,
Ўзбекистоннинг Германия бил-
лан муносабатларини ҳар томон-
лама ривожлантириш ва чуқур-
лаштиришдан манфаатдор экан-
лигини таъкидлашни истар эдим.

Туркия Республикаси Пре-
зиденти С. Демиррелининг мам-
лакатимизга расмий таърифи
бизнинг жаҳон ҳамжамияти бил-
лан алоқаларини мустақкамлаш
борасидаги фаолиятимиз нук-
таи назаридан қаралиши лозим.
Шуни мамнуният билан қайд
этамани, Тошкентда имзолан-
ган дустлик ва ҳамкорлик ҳақи-
даги шартнома муносабатлари-
мизнинг изчил ва барқарор ра-
вишда ривожлантиришга акс
этирляди.

Кейинги уч ой мобайнида
Япония, Индонезия, Австралия,
Польша делегациялари Ўзбеки-
стонга расмий ва амалий таъриф
бурди. Дустлик, яқинлик ва
ҳамкорлигининг тобора ривож-
лантириш борасидаги Тошкентдаги
учрашувларининг ўзига хос хусу-
сияти бўлди.

Ўзбекистоннинг Хитой бил-
лан муносабатлари ҳам суверен-
итет ва мустақиллигини, ҳудудий
яқинлигини ҳурмат қилиш,
ички ишларга аралашмаслик, яқ-
диллик ҳамда ҳамкорлигини чу-
қурлаштириш руҳида ривожлан-
моқда. Яқинда ХХР Раиси Цзян
Цзэмин расмий дустлик таъри-
фи билан республикамизда бул-
ди.

Биз бир қанча масалалар, энг
аввало ҳамкорлик, Марказий
Осиё минтақасида тинчлик ва
барқарорлигини мустақкамлаш
масалалари бўйича ҳамкорлик
эканлиги аён бўлди.

Таърифи чоғида имзоланган
ҳужжатлар — Ўзбекистон билан
ХХР уртасидаги муносабатлар
тўғрисидаги декларация, темир
йўл соҳасидаги ҳамкорлик ту-
ғрисидаги битим, икки томонла-
ма солиқ солишни истисно қи-
лиш ҳақидаги битим ва бошқа
ҳужжатлар — шубҳасиз, буюк
қўшимиз — Хитой Халқ Рес-
публикаси билан ҳамкорлиги-
мизни чуқурлаштиришга қумак-
лашадди.

Хонимлар ва жаноблар!
Азиз дустлар!
Бизнинг кейинги пайтда хал-
қаро соҳада ташлаган қадимла-
римизнинг ҳақсиз натижалари
шунданлиб иборат.

Эътиборингиз учун ташак-
кур. Ҳар доимийда, сизни қи-
зиктирган барча саволларга жа-
воб беришга тайерман.

Хатларда бугунги кун нафаси

КҮНГИЛ ГҮЛДЕК НОЗИК

Ёзда мақкур корхона ишчиларига қатор муаммо-
ларни енгитишга тўғри келади. Жазирама иссиқда
печлар енида туриб ишлашнинг ўзи бўлмайди-да.
Матқурбон ака қаро терга ботиб ўз вазифини
сидқили бажарётган кишиларга меҳр билан куз
югуртирди. «Маданий-маиший шароитни намуна-
ли йўлга қўйиш, моддий рағбатлантириш хусусида
алоҳида бош қотириш керак», дея кунгидан ўтказ-
ди у. Унинг эътиборини тайер маҳсулотини жуна-
таётган сергайрат йигит тортди. У корхона пешка-
дамларидан бири Умрбек Отахонов эди.

— Тўғри қачон, кув, — деди корхона раҳбари
самийи оҳангда.
Йигит жавоб бериш урнига истеҳзоли кулиб қуя
қолди.

— Тўғриунам, тўғри қилишининг ўзи бўлмайди, —
дашда бериб раҳбар. — Кунин кеча бу ҳақда фикрла-
шиб олдик. Қўлимиздан келган ердани аямиймиз.
Матқурбон ака қасаба уюшмаси қўмитаси раиси-
ни хўзурига чорлади.

— Уйлаётган ишчимиз Умрбек Отахоновга
минг сўм мадад тули, бир қоп ун, 20 кило ег
ажратинг. Пеҳимияда тўқилган тиламлардан бит-
тасини соғи қилиб бериш ҳақида қасаба уюшмаси
қарор чиқариб тўғри қилишди. Қопан қам-қустлар-
ни яна мустақкамлашмиз. Ҳа, «Хоразмсуқурилиш»
трестининг Шовот туманидаги «Гулистон» жамоа
хўжалиги ҳудудига жойлашган гипт заводига иш-
чи омилига алоҳида эътибор берилмоқда. Моддий
манфаатдорлик таъминлаётганлиги ҳам кишилар
қайғилитини кутармоқда. Бу ерда ишловлар таърифа-
си, фан ютуқлари амалиятта жорий этилиб, жараён-
лар тақомиллаштириб бориляпти. Энг муҳими ўз
ишдан қониқиб ҳосил қилиш, эртанги кунга
булган ишони ишчиларни янги ютуқлар сари чо-
рламоқда. Жорий йилнинг тўрт ойи ичида инок
жамоа 6 миллион 200 минг донга гипт ишлаб
чиқариб режани 107 фоиз бажарди. Бош иқтисодий
Ражабой Матқурбоннинг таъкидлашча, маҳсу-
лотта талаб низоҳатда катта бўлганини учун иш
ўсменада таъкид этилибди. Ишчилар бепул иссиқ

овқат, мақсус кийим-кечак ҳамда транспорт
билан таъминланишган. Уртача ойлик маош
2100 сўмни ташкил этмоқда. Режалар сурунка-
сига бажарилаётганлиги сабабли ҳар чоракда
пул муқофоти берилмоқда. Ёз ойларида корхо-
на кишилари навабта-навабт «Оби ҳаёт» сана-
торийсида мириқиб дам олишадди. Эътироф
этиш керак, завод маъмурияти ишчи ва хиз-
матчиларини керакли озиқ-овқат маҳсулотлари
билан мўлғазам таъминламоқда.

Кайфиятта кўп нарсга боғлиқ. Катта жамоа-
нинг ҳар бир аъзоси ўз корхонаси билан ҳақли
равишда бахрланади. Хайрли ташаббуслар бил-
лан майдонга чиқиб, бойлигига бойлик қў-
пишга интилади. Ташлаидик ҳолда етган
майдон ҳапар йўли билан экинзорга айланти-
рилади. Ана энди ишчилар ўз қўллари билан
пиез, саби, помидор, картошка етиштирмоқ-
да. Буларнинг ҳаммаси моҳир ташкилотчи,
корхона раҳбари Матқурбон Матқурбоннинг
фаизлатлари тўғрисида ҳам кунгиданликдек рўба-
га чиқмоқда. Буларамас ҳозирги шароитда қатор
корхоналар иқтисодий қийинчиликларни
еңолмай мушкул аҳволга қолтишган. Фақат
омилкор, ишнинг қаловини топа билалган,
ташаббускор кишилар бош булган жойда қуви-
ячи натижаларга эришилмоқда. Яқиннинг
шарофати деганлардек, корхона «Чўпгул бо-
бо» қабристонини ободонлаштириш учун 2
мингта гипт ажратди. Байнаимиларчи жанг-
чилар Ражабой Матқурбон ва Хамидхон
Матқурбонга моддий ердан берилди. Завода
ишлаётган ҳар бир кишининг хўрақчилик
қушларига, маъракаларга корхона раҳбарияти
биринчи бўлиб ерданга келади.

Корхонада ишлаб чиқарилаётган гипт ўзи-
нинг сифатлиги билан ажратиб туради. Ҳо-
рий йилда меҳнатсеварлар 32 миллион сўмлик
қуриш материалли ишлаб чиқаришни режа-
лаштиришган. Бу вазифа албатта урдаланади.

Г. ДҮСТЖОНОВА.

КҮСАКЛАР КУПАЙМОҚДА

Наманганда моҳир пахтакор Абдурахмон хожи
Жураевни танитаман кам топилади. У мул, арзон ва
сифатли ҳосил етиштиришининг ўзига хос таърифа
мактабини яратган. Бирон йил йўқки, ҳожи ота
бош булган жамоа йиллик режани бажармаган
бўлсин. Уша воқеа барвақон эдила. Баҳор сергити
келди. Устига устак низоҳат энди буй қурсатгани-
да қучил сел эканини тоғли қорилтирди. Ушанда
кимлардир Абдурахмон Жураев бриталисидан омад
кетди, дейишга журъат қилинди. Бироқ асл лек-
хон тушқуқликка тулмайди. Икки кунда муайян
майдонларга чигит қайта экилди. У қисқа муддатда
бир текис ундириб олинди. Ҳар түп низоҳ қалб
қури, меҳр эисии билан парваршиланди. Ташаббус-
кор бригада кузакда биринчилар қатори режани
бажарди. Ушанда барча Абдурахмон Жураевнинг
илчанлик фаизлигига яна бир бор тан берганди.

Дала айланамиз. Булиқ, бақувват бўлиб ўсаёт-
ган гўзалларга ҳосил туғунчаларини қуриб қў-
қувнайдилар. Ҳар түрда урта ҳисобда иккидан кузак
бор.

— Бу йилги шароитда гуза парвариллаш мурак-
каб кечаяпти, — фикрини ифодаляди Абдурахмон
ака. — Экин дастлаб керакли хароратни ололмади биз
кутандек ривожланмади. Шунда маҳаллий уғитга
зур бердик. Ҳасанбой Солиев, Азимхон Йўлдошев
каби меҳнатсеварлар қатор ораларига сифатли иш-
лов бериб гузани кунда бир илпатилляпти. Ана
шундай филолиларнинг савй-ҳаракати билан ушан-
дан орқалда қолётган гўзаларни барвақларига етқа-
зиб олдик. Ният бу йил фақат юқори сифатли хом
аше топириш.

ДАШТ БОЙЛИГИ

Бултур Шеробод туманидаги аксарият ҳужалик-
ларда пахта яхши битмади. Соҳа кишилари сувсиз-
лик туфайли юзага келган қийинчиликларни ен-
гити утишмоқда. Бироқ Н. Мурулов номли шир-
катлар уюшмаси меҳнатсеварлари ишнинг дунди-
ришди. Давлатга 8.963 тонналдан ортик хом аше
тўғрилиб, йиллик режа 115 фоизга ало этил-
ди. Гектар ҳосилдорлиги 42 центнерга етди. Гап
шундаки, пахта илмини яхши эғаллаган, метин
иродати кишилар ҳар бир талбирни вақтида, си-
фатли амалга ошириб мул ҳосил яратишга эри-
шилмоқда. Яраш Шаронов, Урмон Чориев бош
булган ширкатлар деҳқонлари айна кунларда дала
ишларини уюшқоқлик билан таъкид этишда на-
муна бўлиляпти. Миришкорлар тунги сугоришга
алоҳида эътибор берилмоқда. Улар ҳар гектар ерда
80 мингтақча қучат бўлишга алоҳида эътибор
беришадди. Дала даргаларининг таъкидлашларича,

78 еншли саркор ҳужалик фахри. Қисталанг
дамларда бой таърифаши, ташкилотчилиги, адо-
латпарварлиги низоҳатда асқотмоқда. 39 гектар
ерда барқ уриб ўсаётган низоҳатларига ҳосил
туғунчалари қупайиб бормоқда.

КАТТА ХИРМОН ЯРАТИШНИНГ ҚИЗҒИН ОНЛАРИ

ҒАЛЛА МУСТАҚИЛЛИГИ ЙЎЛИДА

МАРДЛАР МАЙДОНИ

Чиноз тумани азалдан ўзининг асл деҳқонлари билан юртимизда маълум. Айниқса, пахтачиликдаги кўрсаткичлари билан узоқ йиллар донг таратиб келган туман меҳнаткашлари В а т а н и м и з мустақилликка эришган, ризқ-рўзимиз бўлган ғаллачилик билан ҳам астойдил шуғуллана бошлади-лар ва бу соҳанинг ҳам тезда хадисини олдилар. Эндиликда чинозликлар ғаллачиликда уларни яратган амалий тажриба билан бошқаларга ибрат бўлишарди. Шу кунларда туманга таширф буюрган киши ғалла ўрими уюшқоқлик билан олиб борилаётганлигининг гувоҳи бўлади.

Ўтган йили кузда 7200 гектар ерга сепилган барака уруғи ғаллакорлар масъулиятини оширган эди. Чунки ҳали Чиноз қишлоқ ҳўжалиги тарихида бу қадар кўп ерга ғалла экилган эмас. Лекин узоқни кўзлаб иш юритиш деҳқонларга қўл келди. Барака уруғи ерга қор тушмасдан бир текис ундириб олинди. Меҳр билан парвариш қилинган ғалла-майсалари кутил-

гандан зиёда серҳосил бўлиб етишди.

Чинозликлар вилоятда биринчилардан бўлиб ўрмига киришдилар. Бугун даладарда 40 та комбайнлар ёрдамида кунига 120-130 гектар майдондаги ҳосил йиғиштириб олинмоқда. Йўлларда дон ортилган тележаларга дуч келасиз. Улар, сара ҳосилни қабул пунктларига олиб бормоқдалар.

Барча ҳўжаликларда долзарб мавсумни муваффақиятли ўтказиш учун ялпи сафарбарлик эълон қилинган. Ишларнинг боришини туман ҳокимияти тузган ғалла штаби назорат қилиб турибди.

«Ўзбекистон» жамоа ҳўжалигида бу йил 451 гектар ерда ғалла етиштирилган. 1718 тонна ҳосил йиғиштириб олишни ўз олдларига мақсад қилиб қўйган миришкорлар маррага яқинлашиб қолибди-лар. Дала бошида кўча

вагон турибди. Унинг ёнига техника хизмати кўрсатишга зарур эҳтиёт қисмлари келтириб қўйилган. Тўшликка шу ерда иссиқ овқат ҳозирланмоқда. Ғалзорларда эса комбайнлар

ҳосилни уриб-йиғиш билан банд. Ҳўжалик техника хавфсизлиги бўлими бошлиғи Жумабек Оқбоев шундай леги:

— Комбайнларнинг ҳаммаси сифатли созланган. Улар панд бермайди...

Биз агрегатларни бошқараётган Йўлчи Иминжонов, Асад Оймуродов ва Музаффар Мелибоев сингари комбайнчилар билан суҳбатлашдик. Улар унумли меҳнат қилишлари учун ҳўжалик бошқаруви томонидан яратилган шарт-шароитлардан мамнун экандикларини билдирдилар. Ғалла ўрмига киришмасдан аввал комбайнчиларнинг уй-йили зарур миқдордаги озиқ-овқат маҳсулотлари етказиб берилган. Уларга олдидан аванс пули тўланган.

Алишер Навоий номли жамоа ҳўжалиги ғаллакорлари ҳам бутун эътиборни етиштирилган ҳосилни нест-нобуд қилмай йиғиштириб олишга қаратмоқдалар. Жамоа миришкорлари Франция деҳқонлари билан ҳамкорликда иш юритишмоқда. Ҳўжалик ерларига ўша мамлакатнинг бир неча хил ғалла навлари экилган.

— Уларнинг афзаллиги-

дан бири шуки, пояси калта, пишик, шамолда ётиб қолмайди, — дейди раис Жамалиддин Араббоев.

Бугун ҳамкорлик самараси кўзга ташланмоқда. етиштирилган ҳосил чўғи баланд. Ҳар гектар майдондан 40-45 центнердан ғалла йиғиштириб олинмоқда. Бу борада комбайнчилар Жамалиддин Нурматов ва Музаффар Бўрончиевлар фаоллик кўрсатмоқдалар.

Туманининг Т. Охунова номли, «Гулзоробод» ва «Чиноз» наслчилик жамоа ҳўжаликларида ҳам ғалла ўрими уюшқоқлик билан олиб боришмоқда 26 минг 800 тонна Чиноз ғалласи учун қизғин кураш давом этмоқда.

Иброҳим ТОШЕВ, Абдусами ҲАҚБЕРДИЕВ, «Қишлоқ ҳаёти» мухбирлари.

СУРАТЛАРДА: 1. туман ҳўкимси Э. БЕРДИЕВ, комбайнчи О. ҲАСАНОВ ва «Чиноз» жамоа ҳўжалиги бошқаруви раиси Т. ОМАРОВЛАР ғаллазорда. 2. «Кейс» қудрати — хирмон баракати...

Абдуҷалил РАҲИМОВ олган суратлар

МЕҲР БАҲШИДА ЭТИБ

Шу кунларда Қувасой шаҳридаги «Муян» жамоа ҳўжалиги боғларини кезсан-гиз, қуёшда олтинранг товланиб турган шигил-шигил ҳосилни кўриб, кўзингиз қувнайди. Бу ерда гилос, ўрик ва бошқа меваларни йиғиб олиш қизғин. Ҳўжаликнинг Алижон Бурхонов етакчилиги қилаётган бригадаси боғларига, айниқса, меҳнат беллашуви авжида. Бу ишда Ноиржон Исаев, Ҳажалхон Исомиддинова каби ўнлаб жамоа аъзолари пешқадам. Бригада аъзолари 4 гектар ердаги боғдан 14 тонна сархил гилос ҳамда ўрик йиғиштириб олишмоқчи.

— Боғдорчиликнинг ҳам ўзига яраша ташвиши ва қўвончлари бор, — дейди бош агроном Раҳматжон Ҳатамқулов. — Холва деган билан оғиз чучимайдиганидек, боғлар парваришини яхшилашмасдан туриб, улардан қўзланган ҳосилни олиб бўлмайди. Куз ва қиш ойларида боғ ва тоқзорлар қатор оралиғига 150 центнердан минерал, 3 тоннадан маҳаллий ўғит солидик. Бундай тадбирлар кунлар исиб

кейтиши билан тупроқ қатламидеги намни узоқ вақт сақлашга имкон беради. Ҳўжалик боғбонлари 544 гектар ердаги боғ-роғларнинг ҳар гектаридан 54 центнердан ҳосил йиғиштириб олиш, давлатга 1,5 минг тонна сархил мева сотишни аниқ режа қилиб олишган. Шу билан бирга тоқзорларда ҳам ҳосил ташқари 400 тонна сабзавот, 100 тонна поллиз ва бошқа қишлоқ ҳўжалик маҳсулотлари сотилади.

*** «Муян» қирларида 110 гектар майдонда ғалладан мўл-кўл ҳосил тўпланди. Жамоа меҳнат аҳли «иншолло, бу йил ғалла йили бўлди...» дейишмоқда. Айни кунларда ҳосилни нест-нобудсиз қисқа муддатларда уриб-йиғиб олиш ишлари тезкорлик билан олиб борилаёпти. Ҳўжалик деҳқонлари ҳар гектар ердан 40 центнердан ҳосил етиштиришга азму қарор қилишган.

Ўрим-йиғимда иккита комбайнлар юксак унум би-

лан ишлатилияпти. Абдусайд Акимбердиев, Абдуқаҳҳор Юсупов, Шавкат Камолов, Ботир Мамажонов каби комбайнчиларнинг гайрати жўшқин.

Ўриб-янчилган донни пешма-пеш хирмонларга ташинишда техника деҳқонлар оғирини енгил қилмоқда. Торозибон Иқболиддин Исмомов билан Зайниддин Эшонқулов донни қабул қилиб олишда ҳозир унозир.

Комбайнчиларга уч маҳал иссиқ-овқат ташкил этилган. Доннинг исофгарчилигига қарши 7 кишидан иборат штаб тўзилган. Ғалладан бўшаган ерларни шудорлаш жадаллик билан олиб бориляпти. Бу ишда 4 та ҳайдов трактори ва бошқа техника воситалари иштирок этаёпти. Ерларни ўз вақтида экишга тайёрлашда бош инженер Азимжон Шокаримов бошқош. 18 гектар ерга картош-ка, 50 гектар ерга мош ва озуқа экинлари экиш режа-лаштирилган. Такоррий экинларни экиш қизғин паллага кирди.

А. ТЎХТАСИНОВ.

РАҒБАТ БАРАКА КИРИТАЯПТИ

Кўёш заррин нурларини далалар узра таратди. Экинлар, дов-дарахтлар устига қўнган шудринг томчилари ялтирайди. Бу дамда поёнсиз ғаллазорларда ўзгача тароват. Олтин бошоқлар дилларга қувонч бағишлайди. Комбайнлар хирмонга унум киритаяпти.

Барча мутахассис, ижарачи, комбайнчи, ҳайдовчилар шу ерда. Моҳир деҳқон, ҳўжалик раҳбари Абдулло Маҳмудов шундай дейди:

— Дастлабки ўрилган майдонлардаёқ ҳосилдорлик гектарига 45-50 центнерга тўғри келяпти. Давлатга 1200 тонна ғалла топширишни ният қилганмиз. Шу кеча-кундузда ҳамма жойда ўрим-йиғим тезкорлик билан олиб бориляпти.

Бугун «Туркистон» жамоа ҳўжалигида бўлган киши жўшқин меҳнатни кўради. Рўзиқул Жумаев, Жамшид Бозоров ва Худойберди Курбоннов бошлиқ оилавий пудратчилар ишни ярим кунда ниҳоясига етказадилар. 4,5-5 гектар майдондаги ҳосил бир зумдаёқ йиғиб-янчиб олинди. Ҳосилдорлик 50-60 центнерга тўғри келди. Америкадан келтирилган «Кейс» комбайнини Ниёз Нуров ва Алишер Қўшаевлар моҳирлик билан бошқариб, хирмонга барака киритмоқдалар.

Мурод Бобоев, Акрам Абдиев ва Саид Бозоров каби ҳайдовчилар бир миқол ҳам донни нобуд қилмай омборга ўз вақтида ташияптилар. Илғор пудратчи, ҳайдовчи, комбайнчилар рағбатлантирилмоқда.

«Бухоро», Йўлдош Эргашев номли, Шариф Эргашев номли, «Пахтаобод» жамоа ҳўжаликлари далаларида ҳам ўрим кундан-кун авж олдирилмоқда. Пешку тумани ғаллазорларида 36 та комбайн ишлатилаяпти. Деҳқонлар ўрим-йиғимни 20-25 иш куниде тугаллаш учун сафарбарлиқни кучайтиришган.

Собиржон ҚОДИРОВ.

«Ўзбекистон» жамоа

ҳўжалиги Юқори Чирчиқ туманининг кўптармоқли ҳўжаликларида ҳисобланади. Ҳар йили пахта, каноп, ғалла ва бошқа экинлардан мўл ҳосил етиштириб келинмоқда. Жорий йилда деҳқонлар республика мустақиллигининг 5 йилги байрамини муносиб кутиб олиш учун баракали меҳнат қилмоқдалар.

БАРЧА ТАРМОҚДА ЭЪТИБОР

— 811 гектар майдонда пахта, 425 гектарда каноп, 282 гектар ерда бугдой етиштирилмоқда, — дейди ҳўжалик бош ҳосилоти Сотиров Урозов. — Ҳар гектар ердан 28 центнер пахта, 160 центнер каноп, 45 центнердан дон етиштиришга аҳд қилганмиз.

Шу кунларда тажрибали деҳқонлар даласида бўлсангиз, қизғин меҳнат устидан чиқасиз. Ўзга тармоқлари ёрдамида ғўза қатор оралиғига икки марта ишлов берилди. Бунда моҳир механизаторлардан Ойил Аскарлов, Ойилбек Иброҳимов, Ражаб Серикбоевларнинг ҳиссалари катта бўлмоқда.

Жамоа ҳўжалиги аъзолари бошқа экинлардан мўл ҳосил олиш учун филокорона меҳнат қилишмоқда.

Латифжон МАНСУРОВ.

САРАТОН САРА ИШНИ ХУШЛАЙДИ

ширкат ҳўжаликларида ғўзалар шоналади. Ялпи парваришланган майдонлардаги ниқоллар қўйиб олинмоқда. Пахтачиликка сувни қўйган тадбиркор деҳқонлар ғўзаларни чилла сувига қондириляпти. Барча ҳўжаликлар эрта қўзлабда бирақ уруғини ерининг ўз намини ундириб олишга муваффақ бўлишди. Ҳозир ниқоллар ривож яхши. Сув сарфи камайди. Қатор оралиғига маҳсус мосламалар ёрдамида ишлов берилаяпти. Ўғит иложи борица экиннинг илдиригача яқинлаштириб солинмоқда. Сувчилар майдонларнинг қўзлабтиб суғорилишига йўл қўйишмаяпти. Бу оби ҳаёт тежаслиликка омили бўлмоқда. Сувчилар ғўзаларнинг ҳолатига қараб суғориш муддатини белгилашади. Суғориш, қатор оралиғига ишлов бериш ва озиқлантириш каби агротехник тадбирлар бир-бирига боғлаб оби-тобда ўтказилаётганлиги сабабли ҳосил тўғунчалари қўнайди. Мўл ҳосил етиштириш учун барча илгор тажрибалир қўлланялтипти. Узаро келтириш бригадалари жой-ларда бўлишиб, тажриба алмашишмоқда. Саратон қўёши нуридан баҳра олаётган ғўзаларни кўриб қўз қўнаёпти. Бу деҳқонни парвариш ишларини янада жадаллаштиришга ундаётди.

Интиланг муродиға етади. Бухориликлар оқ олтиндан баракали хирмон кўтариш учун мавжуд имкониятдан тўлиқ фойдаланиб, саратонда сара ишлашмоқда. Режаларга ҳосилнинг 40 фоизи ва ундан ортқи ҳўжаликлар ихтиёрида қондирилаётганлиги катта манфаатдорлик омилдир. Уйилжақ оқ олтин хирмонлари буюк истиқлолимизнинг 5 йиллик тўйига армунон бўлади.

Раҳмонали АҚБАРАЛИЕВ.

АКЦИЈАДОР ЧОРВАДОРЛАР

рий йилда 3200 тонна серқаймоқ сут, ҳар бир сигирдан биттадан соғлом бузоқ етиштиришни режа қилиб қўйилди. Чорвадорлар самарали меҳнат қилишиб, ҳозирга қадар сигирлардан 140 тоннадан ортқи сут соғиб олишиб, ярим йиллик кўзда тутилган топширқини ошириб бажаришди.

— Муваффақиятларнинг асосий боиси сигирларни ширали озуқалар билан тўйинтириб, ветеринария қондалари асосида парвариш қилиш ва ем-хашак базасини мустаҳкамлашдир, — дейди ферма мудрири Шавкат Тилолов. — Ҳар бир чорвадор қалб қўри билан меҳнат қилсагина моллар тўқ бўлиб, серқаймоқ сут

қўпаяди. Соғувчилар, подачилар, механизаторлар ва жамоадаги барча кишилар бунни яхши билишади. Шу боис ҳозир кўрсаткичлар яхшиланиб бормоқда. Ҳар бир сигирга кунига 4 килограмм омухта ем, 20 килограмм кўк ўт, беш килограмм беда берилаяпти. Туққан сигирларга эса атайла ҳам қилиб берилаетир. Натижада ҳар бир говмишдан 8-10 килограммдан сут соғиб олинмоқда. Чорвадорлар ҳар йили қишлоқни муваффақиятли ўтказиш чораларини кўрадилар. Ўтган йил баҳор фаслининг қўлай келганлиги боис 450 тонна сомон, 280 тонна беда, 334 тонна давлага ва бошқа озуқабоп табиий хашаклар тўплаб, тарамлаб

қўйилган эди. Натижада қишлоқ муваффақиятли ўтди.

Сигирлар наслига алоҳида аҳамият берилмоқда. Ҳар йили 10-15 бош қариб қолган сигирлар бўрдоқига боқилиб, гўштга топширилади ва уларнинг ўрни зотдор гунажинлар ҳисобидан тўдирилади. Бу йил ҳам 25 бош шундай сигирлар гўштга топширилиб, ўрнига 30 бош гунажин қолдирилди.

Фермада барча шарт-шароитлар яратилган. Бинолар таъмирланмоқда, сигирларни озиқлантириш, тагини тозалаш, суғориш ишлари механизация ёрдамида амалга оширилади. Малаҳат Шоназарова 25

йилдан буён соғувчи бўлиб ишлайди. Ўтган йили 20 бош сигирнинг ҳар бириддан 2300 килограммдан сут соғиб олган эди. У ҳозирга қадар йил бошидан ҳар бир сигирдан 1200 килограммдан ошириб маҳсулот олди. Соғувчи ҳар бир говмишдан 2400 килограммдан серқаймоқ сут олмоқчи.

Зухра Поянова, Муслима Ибодова, Жангил Аширова илгор соғувчидан қолишмаслик учун меҳнат қилишмоқда. Сигирларни зоотехника талаблари бўйича парвариш қилиш, тагини тоза тутиш, маҳсулдорлигини оширишга подачиларнинг ҳам ҳиссаси катта бўлаётир. Айниқса, Асадулла Бобомуродовни қўпчилик ҳур-

мат билан тилга олади. Унга 25 бош сигир биркирилган. У ҳаётини чорвачилик каби машаққатли соҳага бағишлади. Элмурод Бердиев, Беғали Ризаев, Холмурод Тангиров каби подачилар ҳам бошқаларга ўрнак бўлишарди.

Ферма маъмурияти мутахассислар билан маслаҳатлашган ҳолда яхши натижаларни қўлга киритганларни рағбатлантиришни келишиб олди. Йил бошида яхши ишлаган соғувчи ва подачиларни биттадан бузоқ билан мукофотлашга қарор қилинган. Бу усул яхши самара бермоқда. Шу боис ҳозир бузоқларнинг ҳаммаси соғлом ўсмоқда.

Фермани айланиб, ишларнинг бир маромда бораётганлигига ишонч ҳосил қилдик. Ҳаммаёқ самараном-саришта. Чорвадорлар маҳсулот етиштиришнинг асосий базаси ҳисобланган ем-хашак тўплашга алоҳида эътибор бермоқда. Жорий йилда 1200 тонна сомон, 1300 тонна силос, 600 тонна давлага тайёрланади.

Дарҳақиқат, ҳозирда ноқ қишлоғва пухта ҳозирлик кўрилмоқда. Молхона ва бошқа бинолар пухта таъмирланмоқда. Уни жамоа аъзоларининг ўзи қилишмоқда. Шу билан бирга ишчиларнинг самарали меҳнат қилиши учун ҳамма нарса мавжуд. Ҳар кунги бир маҳал иссиқ овқат тайёрланаёпти. Уларни яхтимойи ҳимоялашга ҳам алоҳида эътибор берилаяпти.

Хайрулла ТЎРАЕВ.

Чорвачилик зарбдор тармоқ. Унинг ташвишлари қишқир эътиборга бўлмайди. Агар сал эътиборсизлик қилинса, уни қайта тиклаш амри маҳол. Узоқ йиллардан буён ана шу сермашаққат ишга қўл уриб келётган Яқкабоб туманидаги «Ўзбекистон» жамоа-ширкат ҳўжалигининг Шавкат Тилолов бошқараётган ферма чорвадорлари молларни меҳр билан парвариш қилиб, аҳоли дастурхонини тўлдиршга уларнинг муносиб ҳиссасини қўшиб келмоқдалар.

Жамоа акциядорлик жамияти асосида меҳнат қиялпти. Аввал кичик-кичик фермалар шаклига эга бўлган бўлса, ҳозирги вақтда чорвачилик фермалар ширкатларига бирлашган ҳолда меҳнат

КЎЧАСИ, 32
л котиб — 33-09-93.
Маданият, адабиёт ва
маъмурий органлар